

Feladatok

1. Egy 220 V-ra méretezett merülőforralóra különböző feszültségeket kapcsoltunk. Változtatva a feszültséget a következő áramfelvételt mértük:

U(V)	2	4	6	12	24	30	48
I(A)	0,026	0,052	0,075	0,13	0,22	0,25	0,3

- A Készítse el a feszültség – áramerősség – grafikont!
B Állandó-e a merülőforraló ellenállása?
C Ha igen, mennyi az értéke? Ha nem, milyen határok között változik?

(15 pont)

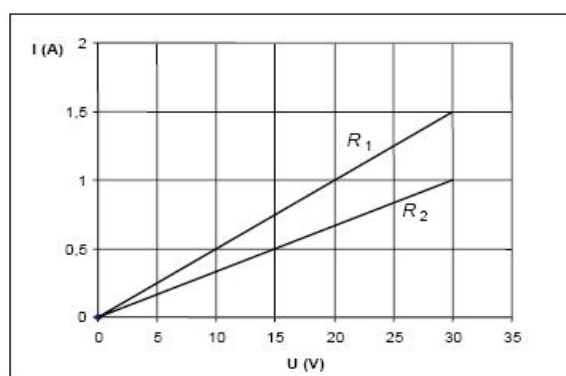
2. a) Az elektromos vezetékeket általában szigetelik, például műanyagbevonattal látják el. Mi a szerepe a szigetelésnek? Mi teszi alkalmassá erre a műanyagot? Soroljon fel még két szigetelőanyagot!

- b) Mi a különbség a szigetelés és az árnyékolás között? Mondjon példát az árnyékolásra!

3. Egy kisebb üzemben a villamos berendezések 400 kW összteljesítménnyel működnek. Az üzemet ellátó, villamos energiát szállító bekötő távvezeték pár teljes ellenállása $1,2 \Omega$. Az energiaellátásnál veszteségnek számítjuk ezen távvezetékek ellenállásán a töltések mozgása miatt fejlődő hőt. A veszteség 2 kW.

- a) Mekkora az energiaszállítás hatásfoka?
b) Mekkora a távvezetékben folyó áram erőssége?
c) Mekkora az üzem csatlakozási feszültsége?
d) Mekkora feszültség esik összesen a két bekötő távvezetékre?

4. 1. Két ellenállás (R_1 és R_2) áramerősség–feszültség grafikonja látható az alábbi ábrán.

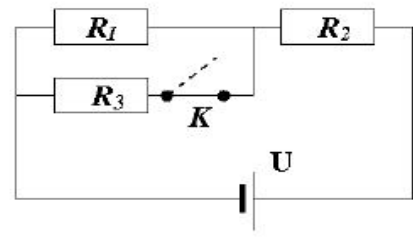

- a) Határozzuk meg a két ellenállás nagyságát!
b) A két ellenállást sorosan kapcsoljuk. Mekkora a rájuk kapcsolt teljes feszültség, ha az ellenállásokon átfolyó áram erőssége 0,5 A?
c) Mekkora az egyes ellenállások elektromos teljesítményfelvételei a b) kérdésben leírt soros kapcsolás esetén?

5.

Az ábrán látható áramkörben egy kapcsoló szakítja meg az egyik vezetéket. Az ellenállások értéke $R_1 = R_2 = R_3 = 10 \Omega$, az áramkört tápláló telep feszültsége $U = 5 \text{ V}$. Mekkora az egyes ellenállásokra jutó teljesítmény, ha a K kapcsoló

a) zárva van?
 b) nyitva van?

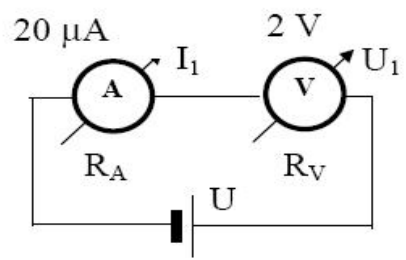

6.

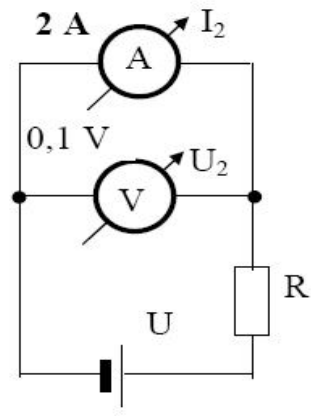
Sorbakötünk egy 110 V-os feszültségre méretezett, 50 W fogyasztású és egy 220 V, 200 W feliratú izzót a 220 V-os hálózati feszültségen. Hogyan fognak világítani a névleges teljesítményükhöz képest?

7.

Ugyanazt az amper- és voltmérőt egyszer az a), egyszer a b) kapcsolás szerint ugyanarra az elhanyagolható belső ellenállású telepre kapcsoljuk. A műszerek az ábrákon feltüntetett értékeket mutatják. Az ábrákon jelölt egyéb mennyiségek közül melyeknek az értékét lehet megállapítani ezekből az adatokból? Mekkora az ezek az értékek? (Tegyük fel, hogy a méréshatárváltáskor bekövetkező ellenállásváltozástól eltekinthetünk..)

a)

b)

(10 pont)

8.

1. A táblázat egy telep kapocsfeszültségét és a telep által leadott áram erősségét tartalmazza különböző terhelések esetén.

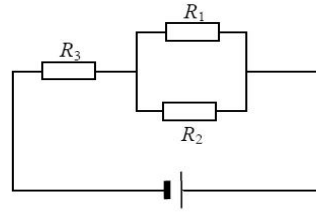
U_k (V)	1,5	3	4,5
I (A)	3	2	1

- a) Mekkora a rövidzárási áram?
 b) Mekkora a telep üresjárási feszültsége?
 c) Mekkora a telep belső ellenállása?

9.

2. Az ábra szerinti áramkörben a telep elektromotoros ereje 25 V, belső ellenállása 2 Ω. Az ellenállások nagysága: $R_1 = 40 \Omega$, $R_2 = 60 \Omega$, $R_3 = 24 \Omega$.

- a) Mekkora a főágban folyó áram áramerőssége?
- b) Határozza meg a telep kapocsfeszültségét!

10.

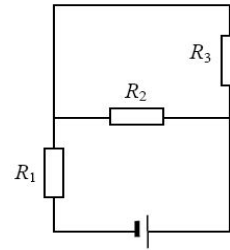
Egy 20 Ω-os ellenállást és egy 10 Ω-os ellenállást kapcsolunk sorosan egy egyenáramú feszültségforrásra.

Mekkora ellenállást kell párhuzamosan kapcsolni a 20 Ω-os ellenállással, hogy a 10 Ω-os ellenállásra eső teljesítmény megduplázódjon? (A feszültségforrás ellenállása elhanyagolható.)

11.

2. A kapcsolási rajz szerinti áramkörben $R_1 = 80 \Omega$, $R_2 = 300 \Omega$, a telep kapocsfeszültsége $U = 10 \text{ V}$, a telepen átfolyó áram erőssége $I = 0,05 \text{ A}$.

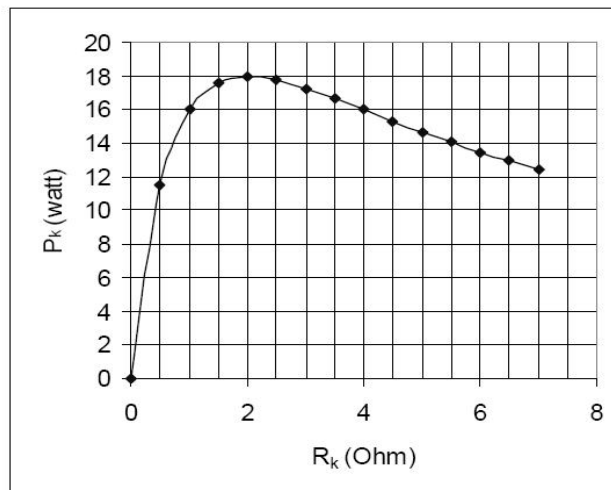
- a) Határozzuk meg az R_3 ellenállás nagyságát!
- b) Mekkora a feszültség és a teljesítmény az R_2 ellenálláson?

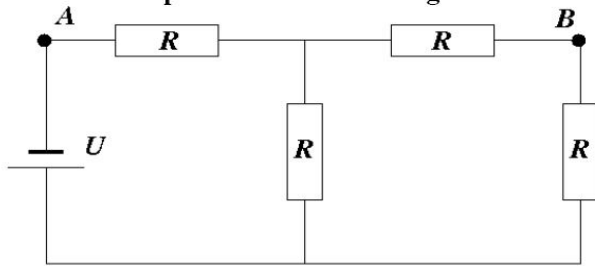
12.

Egy belső ellenállással is rendelkező feszültségforrásra különböző R_k külső ellenállásokat kapcsolunk, és mérjük a külső ellenállásokon megjelenő P_k elektromos teljesítményeket. A mérési eredményeket a mellékelt grafikon tartalmazza.

- a) Határozza meg a feszültségforrás belső ellenállását!
- b) Határozza meg a feszültségforrás elektromotoros erejét (üresjárási feszültségét)!

13. 3. Az ábrán látható áramkörben egy elhanyagolható belső ellenállású telep található, melynek elektromotoros ereje $U = 10 \text{ V}$. Az ellenállások értéke $R = 10 \Omega$. Mekkora az A és B pontok közti feszültség?

14. Négy 10Ω nagyságú ellenállást az ábra szerint összekapcsolunk. Ezután $U = 15 \text{ V}$ feszültséget kapcsolunk az A és B pontok közé.

- Mekkora áram folyik ebben az esetben az R_4 ellenálláson?
- Mekkora lesz a D és C pontok közti feszültség?
- Melyik ellenálláson szabadul fel a legtöbb hő?
Mennyi hő szabadul fel 10 s alatt ezen az ellenálláson?

